

Civilna iniciativa ZA PTUJSKO OBVOZNICO
civilna.iniciativa@ptujskaobvoznica.com

www.ptujskaobvoznica.com
Mitja Krapša - zastopnik
Spuhlja 91d
2250 Ptuj

SPOROČILO ZA JAVNOST:

Župani zavrnilo umik podpore sporni začasni navezavi Ormož–Ptuj kljub nevarnim preseganjem okoljskih obremenitev

Lojalnost ministrstvu pred zdravjem prebivalcev

Ptuj, 23. oktober 2025 – Civilna iniciativa za ptujsko obvoznico ostro obsoja odločitev županov občin podpisnic Ddogovora, da **ne** odstopijo od podpore *Dogovoru o začasni prometni navezavi Ormož–Ptuj*, čeprav so seznanjeni z uradnimi podatki o resnih okoljskih presežkih. S tem so župani po naši oceni dali prednost lojalnosti do Ministrstva za infrastrukturo pred zdravjem in kakovostjo življenja svojih prebivalcev.

Na koordinacijskem sestanku 3. oktobra 2025 so župani obravnavali naš poziv k umiku podpisa in razvezi Dogovora, a so ga **enoglasno zavrnilo** kot "neutemeljen". Ta sklep županov razumemo kot **namerno ignoriranje dejstev**, saj so imeli pred seboj **uradne meritve**, ki jasno kažejo na **prekomerno onesnaženje zraka in čezmeren hrup** v povezavi s sporno cestno navezavo. Namesto da bi zaščitili občane pred dodatnim tveganjem za zdravje, so župani **stopili v bran ministrstvu** ter vztrajali pri začasni rešitvi, ki pomeni nadaljnje obremenjevanje lokalnega okolja.

Uradni podatki razkrivajo nevarne presežke

Po **uradnih meritvah** Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano (NLZOH) in Mestne občine Ptuj onesnaženost zraka in raven hrupa ob trasi začasne navezave močno presegata dopustne vrednosti:

- **Nočni hrup (L_{noc}):** Izmerjeno **~70 dB(A)** ponoči, medtem ko je v stanovanjskih območjih zakonsko dovoljeno največ **45 dB(A)**. To pomeni, da je okolica ceste ponoči izpostavljena hrupu, ki presega dovoljeno mejo za **25 dB** – kar preračunano pomeni približno **17,8-krat večji zvočni tlak** in **316-krat večjo energijo zvoka**. Gre za ogromno odstopanje, ki lahko resno vpliva na spanec in zdravje ljudi (povišan krvni tlak, srčno-žilna obolenja ipd.).
- **Onesnaženost zraka z benzo(a)pirenom:** Povprečna letna koncentracija **benzo(a)pirena** – to je rakotvorna snov iz skupine

policikličnih aromatskih ogljikovodikov, ki nastaja predvsem pri zgorevanju dizelskega goriva in lesa – je na merilnem mestu v Spuhlji dosegla **1,6 ng/m³**, ciljna letna vrednost pa je **1,0 ng/m³**. Ta nevarni **rakotvorni prah** v zraku torej presega ciljno raven za **60 %**. Podatki NLZOH kažejo, da so bile ravni benzo(a)pirena v Spuhlji v več letih zapored nad dovoljeno mejo, kar pomeni kronično izpostavljenost prebivalcev povečani nevarnosti za raka in druge bolezni.

Ti uradni podatki nedvoumno potrjujejo, da je območje ob trasi predvidene **začasne cestne povezave Ormož–Ptuj** že zdaj okoljsko **preobremenjeno** – hrup ponoči močno presega zdravstvene standarde, zrak pa vsebuje preveč rakotvornih delcev. Dogovor, ki predvideva dodatno preusmeritev prometa na to traso, bi to **obremenitev še povečal**, kar je v nasprotju z načelom **prepovedi poslabšanja okolja**. Okoljska zakonodaja (ZVO-2) izrecno zahteva, da se obstoječe čezmerne obremenitve **zmanjšujejo in ne povečujejo**, župani pa so se odločili ravnati prav nasprotno.

Dogovor brez občinskih svetov in brez legitimnosti

Sporni Dogovor o začasni navezavi je bil sklenjen 11. julija 2018 med Ministrstvom za infrastrukturo, Direkcijo RS za infrastrukturo (DRSI), družbo DARS in župani občin Ptuj, Markovci, Videm, Gorišnica, Ormož in Zavrč. **Pomembno je poudariti, da ta Dogovor nikoli ni bil obravnavan ali potrjen na občinskih svetih** navedenih občin. Župani so ga podpisali **na lastno pest, brez mandатов občinskih predstavniških teles**, čeprav **Zakon o lokalni samoupravi (ZLS)** določa, da so ključne odločitve o prostorskih in razvojnih vprašanjih v **izključni pristojnosti občinskega sveta** (29. člen ZLS). S tem je Dogovor ostal brez demokratične legitimnosti na lokalni ravni.

Civilna iniciativa opozarja, da je takšen Dogovor, sklenjen **mimo občinskih svetov**, lahko **pravno ničen**. Po **Obligacijskem zakoniku** (86. člen) je pogodba nična, če je sklenjena v nasprotju z ustavo, zakoni ali moralnimi načeli – v tem primeru zaradi **prekoračitve pooblastil županov in kolizije z obveznimi okoljskimi predpisi**. Tudi sodna praksa Vrhovnega sodišča (zadeva **II Ips 171/2013**) potrjuje, da župan ne sme samostojno odločati o zadevah, ki spadajo v pristojnost občinskega sveta. Župani sicer trdijo, da gre pri Dogovoru le za "tehnično-usklajevalni" dokument v domeni države, ki naj ne bi posegal v občinske pristojnosti. A ne glede na formalno oznako ima ta Dogovor v praksi **velik vpliv na lokalno okolje in življenje ljudi**, zato bi moral biti kot tak predmet širše javne in politične obravnave – česar pa ni bil.

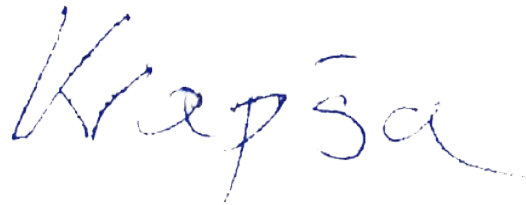
Poudarjamo še, da je bila navezava v Dogovoru mišljena kot **začasna**. Dogovor sam omejuje trajanje začasne cestne povezave – in sicer največ **30 mesecev** po sprejetju državnega prostorskega načrta (DPN) za odsek Ptuj–Markovci. Ta državni prostorski načrt, ki bo določil končno traso ptujskega obvoza, **še vedno ni sprejet** (postopek se vleče že več kot **15 let**). V praksi to pomeni, da "začasna" navezava grozi postati **dolgotrajna**. Četudi formalno Dogovor zaradi nezaključenega DPN še ni časovno potekel, pa je glede na prvotna pričakovanja (gradnja hitre ceste Markovci–Ormož naj bi bila končana naslednje leto) že jasno, da se "začasnost" meri v **desetletju**. To še dodatno kaže na neutemeljenost

vztrajanja pri Dogovoru – začasna rešitev se spreminja v **trajno škodo** za okolje in ljudi.

Civilna iniciativa ZA PTUJSKO OBVOZNICO

civilna.iniciativa@ptujskaobvoznica.com

Mitja Krapša - zastopnik

A handwritten signature in blue ink, reading 'Krapša'.

Priloge:

- Skupni odgovor županov v zvezi z izgradnjo Hitre ceste
- Dogovor o začasni navezavi ceste Ormož preko R-228